ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΗΣ HENRIETTE LANGLADE

Η ΔΥΣΚΟΛΗ ΣΤΙΓΜΗ

Ἀκόμα μιὰ φορὰ ἡ Ἰωάννα Λεφὸρ ξαναδιόβασε τὸ τρυφερὸ γραμματάκι ποὺ εἶχε λάβει ἐκεῖνο τὸ πρωΐ. Τὴ στιγμὴ ποὺ τὸ ξεδίπλωνε, τὰ χέρια της ἔτρεμαν καὶ τὴν ὥρα ποὺ τὰ μάτια της ἔπεσαν στὶς πρῶτες λέξεις, ἡ ἴδια ἀγωνία καὶ ταραχὴ ἐπίεσε τὴν καρδιά της.

Χήρα ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια ἡ Ἰωάννα εἶχε ἀφοσιωθῆ στὴν ἀνατροφὴ τῆς κόρης της, γιὰ τὴν ὁποία καὶ μόνο ζοῦσε ἀκόμα σ' αὐτὸ τὸν κόσμο... Τελείως ἀπερροφημένη ἀπὸ τὴν ἐκπλήρωση τῶν μητρικῶν της καθηκόντων δὲν εἶχε ποτέ της ὑποστῆ καμμιὰ ἐπιρροὴ ἀπὸ τὸν ἔξω κόσμο καὶ στὴν ἤρεμη καὶ ἀπόμερη αὐτὴ ζωὴ ποὺ ζοῦσε τόσα χρόνια, ἔμεινε ἐντελῶς ξένη πρὸς τὶς συγκινήσεις τῆς ζωῆς. Καὶ ὅμως στὴν ψυχὴ τῆς Ἰωάννας, ἡ ὁποία πλησίαζε κιόλας τὰ σαράντα χρόνια της, εἶχε ἀρχίσει νὰ γεννιέται ἐκεῖνο τὸν καιρὸ κάποιο ἀλλόκοτο αἴσθημα, μιὰ περίεργη ἀνησυχία ποὺ εἶχε ὅλα τὰ συμπτώματα ἑνὸς καινούργιου καὶ δυνατοῦ ἔρωτα...

Εὐθὺς ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ ἄρχισε νὰ νοιώθη τὸ αἴσθημα αὐτὸ ἡ Ἰωάννα, προσπάθησε μὲ ὅλες τὶς δυνάμεις της νὰ τὸ ἀποφύγη. Τί ζητοῦσε αὐτὴ ἀπὸ τὸν ἔρωτα, μιὰ χήρα, μιὰ γυναίκα περασμένης ἡλικίας ; Μὰ πόσο μάταιες βγῆκαν ὅλες ἐκεῖνες ἡ προσπάθειες τῶν πρώτων ἡμερῶν ! Πάλεψε, χωρὶς καμμιὰ ἐπιτυχία, γιὰ νὰ πνίξη τοὺς δυνατοὺς παλμοὺς τῆς καρδιᾶς της !...

Κατάλαβε πειὰ πὼς δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ πνίξη τὸ παράφορο ἐκεῖνο αἴσθημα ποὺ εἶχαν γεννήσει στὴν ψυχή της, τὰ δυὸ ὡραῖα καὶ ὀνειροπόλα μάτια τοῦ Ρενὲ Ζιβέρ... Μὰ ἦταν λοιπὸν εὔκολο ν' ἀρνηθῆ τὴν ἀγάπη ἑνὸς ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος μαζὶ μὲ ὅλες τὶς ἄλλες θυσίες ποὺ εἶχε κάνει γι' αὐτήν, δὲν ἐδίστασε νὰ τὴν ζητήση καὶ σὲ γάμο ἀκόμα, ἂν καὶ γνώριζε πὼς μαζὶ μὲ τὴν Ἰωάννα θὰ ἔπαιρνε καὶ ἕνα κοριτσάκι, τὸ ὁποῖο θὰ ἔπρεπε ν' ἀναθρέψη, νὸ μεγαλώση καὶ ἴσως ἀργότερα νὰ υἱοθετήση ;...

Ὅλ' αὐτὰ εἶχαν κάνει τὴν Ἰωάννα νὰ σκέπτεται πιὰ στὰ σοβαρὰ αὐτὴ τὴν ἕνωση μὲ τὸν Ρενέ. Ὁ Ρενὲ ἦταν πλούσιος, πολὺ γνωστὸς στὴν κοινωνία γιὰ τοὺς εὐγενικούς του τρόπους, ἕνας γαμπρὸς τέλος πάντων ἀπὸ τοὺς λίγους ποὺ παρουσιάζονται σὲ μιὰ πτωχὴ χήρα σὰν κι' αὐτήν...

Ἕνα μόνο ἀνησυχοῦσε τὴν Ἰωάννα καὶ τὴν ἔκανε νὰ σκέπτεται τόσο καιρό... Πῶς θὰ φαινότανε στὴν κόρη της μιὰ τέτοια ἀπόφαση, τί ἐντύπωση θὰ τῆς ἔκανε ἕνας τέτοιος γάμος ! Ἡ σκέψι ὅτι μιὰ ἡμέρα θὰ ἔπρεπε νὰ τῆς τὸ πῆ, τῆς παρέλυε ὅλες τὶς δυνάμεις της καὶ τὴν ἔκανε νὰ μένη ἀναποφάσιστη...

— Ὄχι ! ὄχι ! ἔλεγε κάθε τόσο μέσα της. Δὲν εἶνε δυνατό, δὲν μπορῶ νὰ μιλήσω μὲ τὴν κόρη μου γιὰ ἕνα τέτοιον ἔρωτα !... Ἡ Σουζέττα μου εἶνε πιὰ μεγάλη, εἶνε μιὰ κοπέλλα σὲ ἡλικία ποὺ δὲν ταιριάζει νὰ κουβεντιάζη μὲ τὴν μητέρα της γιὰ ἔρωτες.

Ἔτσι περνοῦσε ὁ καιρός, ἡ Ἰωάννα ὑπέφερε κάθε ἡμέρα καὶ περισσότερο, ἡ Σουζέττα δὲν εἶχε μάθει ἀπολύτως τίποτα, δὲν εἶχε κατωρθώσει νὰ νοιώση τὸν πόνο τῆς μητέρας της...

***

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ πρωΐ ὁ Ρενὲ ἔγραφε στὴν Ἰωάννα καὶ τῆς ζητοῦσε νὰ πάρη μιὰ τελειωτικὴ ἀπόφαση. «*Ἔπρεπε νὰ σκεφθῆ πιὰ σοβαρά*»... «*Ἔπρεπε νὰ δοθῆ κάποια λύσις*»... «*Δὲν ἦταν σωστὸ νὰ ὑποφέρουν καὶ οἱ δυό τους χωρὶς λόγο*»... τῆς ἐπανελάμβανε διαρκῶς στὸ θερμὸ ἐκεῖνο γράμμα του...

— Βέβαια ! βέβαια ! σκέφθηκε ἡ Ἰωάννα διπλώνοντας πάλι τὸ γράμμα καὶ βάζοντάς το μὲ προσοχὴ στὴν μικρὴ τσέπη τῆς ρόμπας της... Ὁ Ρενὲ ἔχει δίκηο... Πρέπει νὰ τὸ εἰπῶ ἐπὶ τέλους στὴν κόρη μου... Πρέπει νὰ τῆς τὸ ἐξομολογηθῶ ! Νά ! αὐτὴ τὴν ὥρα μάλιστα ἡ Σουζέττα μοῦ φαίνεται πὼς εἶνε στὴν κάμαρά της ! Τί κάθουμαι ;... Πρέπει νὰ πάω ἀμέσως καὶ νὰ τῆς τὰ εἰπῶ ὅλα...

Καὶ παίρνοντας μιὰ τελευταία ἀπόφαση, πνίγοντας μέσα στὴ ψυχή της ὅλες ἐκεῖνες τὶς ἀμφιταλαντεύσεις ποὺ τὴν ἔκαναν νὰ περιμένη τόσον καιρό, σηκώθηκε καὶ προχώρησε σταθερὰ πρὸς τὸ διπλανὸ δωμάτιο.

— Σουζέττα ! Σουζέττα ! ἔβαλε μιὰ φωνὴ μόλις ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ εἶδε μπροστά της τὴν κόρην της. Ἀ ! δὲν ξέρεις, Σουζέττα μου, δὲν ξέρεις... Ἔχω νὰ σοῦ ἀναγγείλω μιὰ εὐχάριστη, μιὰ πολὺ εὐχάριστη εἴδηση.

Στὰ ἐρωτηματικὰ καὶ γεμάτα ἀπορία βλέμματα τῆς Σουζέττας, ἡ Ἰωάννα φάνηκε ὅτι δίστοζε κάπως.

— Ναί, ναί, ἐπανέλαβε ὅμως ὕστερα ἀπὸ λίγες στιγμές... Ἔχω νὰ σοῦ ἀναγγείλω μιὰ εἴδηση, ἡ ὁποία μάλιστα πρόκειται νὰ ἀλλάξη... νὰ μεταμορφώση τὴ ζωή μας.

— Δὲν πιστεύω νὰ εἶνε τίποτα κακό ; ρώτησε κάπως ἀνήσυχα ἡ Σουζέττα.

— Ὄχι, ὄχι. Κάθε ἄλλο, Σουζέττα μου ! Ὅσο γι' αὐτὸ πρέπει νὰ εἶσαι ἀπολύτως ἥσυχη, ἀγαπημένη μου ! Νά ! Ξέρεις...πρόκειται ὅτι, χθὲς τὸ πρωΐ ἔλαβα μιὰ ἐπίσημη πρότασι, μιὰ προτασι...γάμο!

Τὸ ὡραῖο προσωπάκι τῆς Σουζέττας, ἔγινε ἀμέσως κατακόκκινο.

Ἡ κόρη νόμισε πὼς πρόκειται γιὰ αὐτὴ τὴν ἴδια καὶ εἶπε :

— Ὤ ! Μά τί λέτε, μαμᾶ ; Εἶμαι τόσο νέα ἀκόμα... Ἔπειτα νὰ σᾶς εἰπῶ, νομίζω πὼς πρέπει νὰ μ' ἀρέση παρὰ πολὺ γιὰ νά...

Ἡ Ἰωάννα κατάλαβε, ὅτι εἶχε παρεξηγηθῆ. Τὰ λόγια αὐτὰ τῆς κόρης της τὴν ἐπάγωσαν καὶ δὲν μπόρεσε νὰ συνεχίση τὴν κουβέντα της. Χωρὶς νὰ τὸ θέλη, εἶχε κι' αὐτὴ γίνει κατακόκκινη καὶ κυττοῦσε τὴν κόρη της, ἄφωνη καὶ ἀφηρημένη. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ τὴν ἀφήση ἔτσι αὐτὴ τὴν παρεξήγηση ; ὄχι. Ἔπρεπε μὲ κάθε τρόπο νὰ ἐξηγηθῆ.

— Ὤ ! μὰ πόσο φαίνετσι πὼς ἔχεις μέσα σου τὴν ἰδέα τοῦ γάμου Σουζέττα μου, τῆς εἶπε. Μὰ γιατί βιάστικες τόσο νὰ μοῦ δώσης ἀπάντηση ;... Ποῦ τὸ ξέρεις ;... Μπορεῖ κάλλιστα τὴν πρόταση αὐτὴ νὰ τὴν ἔκαναν γιὰ μένα ;

Ἕνα ἠχηρὸ γέλοιο, γεμᾶτο εἰρωνεία, ξέφυγε ἀπὸ τὰ ρόδινα χείλη τῆς μικρῆς διδυς Λεφόρ...

— Μὰ τί λέτε ; μαμά ; Γιὰ σᾶς ; Γιὰ μιὰ γυναῖκα τέτοιας ἡλικίας ;

— Ὄχι, βέβαια μαμᾶ ! Μὸ τὶ νὰ σᾶς πῶ ! Μὰ ὀρκιζόμουνα, σᾶς βεβαιῶ, πὼς δὲν θὲ ἦταν δυνατὸ ποτὲ νὰ κάνετε σεῖς μιὰ τέτοια σκέψη !...

Ἤτανε τόσο βέβαιη ἡ Σουζέττα γιὸ ὅ,τι ἔλεγε καὶ εἶχε τονίσει μὲ τόση πεποίθηση τὰ λόγια αὐτά, ὥστε δὲν πρόσεξε τὴν ἐλαφρὴ χλωμάδα ποὺχε ἁπλωθεῖ ἐκείνη τὴ στιγμὴ στὸ πρόσωπο τῆς μητέρας της.

— Καὶ ἂν τύχη καὶ συνέβαινε ἕνα τέτοιο πρᾶγμα; εἶπε σὲ λίγο δειλὰ ἡ Ἰωάννα στὴν κόρη της. Πῶς θὰ σοῦ φαινότανε ;

Τὸ πρόσωπο τῆς Σουζέττας ἐσκυθρώπασε. Ἐκύττοξε καλὰ τὸ πρόσωπο τῆς μητέρας της καὶ εἶπε μ' ἕνα τόνο ποὺ ἔδειχνε καθαρὰ τὶς πιὸ ἐνδόμυχες σκέψεις τῆς ψυχῆς της.

— Ἀ ! νὰ σᾶς πῶ, μαμᾶ ! Μιὰ τέτοια ἀπόφαση δὲν θὰ μοῦ ἄρεσε καθόλου...

Καὶ τελειώνοντας τὴν ἀπάντηση αὐτὴ ἡ Σουζέττα ἔμεινε ἀρκετὲς στιγμὲς σκεφτική, σὰ νἄθελε νὸ βρῆ κάποιο ἐπιχείρημα μὲ τὸ ὁποῖο νὰ δικαιολογοῖσε τὴν ἄρνηση ποὺ ἔφερνε στὸ γάμο τῆς μητέρας της...

Ἔξαφνα σὰν νὰ βρῆκε ἐπὶ τέλους ἐκεῖνο ποὺ ἤθελε προσέθεσε :

— Γιατὶ πρέπει νὰ σκεφθῆτε μαμᾶ, ὅτι εἶσθε... μητέρα !...

Ἡ Ἰωάννα δὲν μπόρεσε νὰ σταθῆ στὰ πόδια της. Ἕνα κῦμα αἵματος τῆς ἔβαψε τὸ πρόσωπο καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ ἔκανε νὰ ξαπλωθῆ σὲ μιὰ πολυθρόνα ἔννοιωσε ἕνα δάκρυ νὸ κυλόη ἀπὸ τὸ μάτια της...

Μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι ἄφωνη καὶ ντροπιασμένη δὲν τολμοῦσε πιὰ νὰ σηκώση τὰ μάτια της καὶ νὰ κυττάξη τὴν κόρη της. Τῆς φαινότανε πῶς ἔτοι θὰ τῆς τὰ ἔλεγε ὅλα, θὰ τῆς ἀπεκάλυπτε ὅλο τὸ δρᾶμα τῆς ψυχῆς της. Ὥστε αὐτὴ ἦταν λοιπὸν ἡ γνώμη τῆς κόρης της, γιὰ τὴν ἀγάπη τῆς ὁποίας θὰ ἔπρεπε ἴσως νὰ θυσιάση τὸν ἔρωτα τοῦ Ρενέ ;...

Ἀ ! μὰ ὄχι, ὄχι. Ἡ ψυχή της ὄρχισε νὰ ἐπαναστατῆ... Δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ γίνη αὐτό. Μποροῦσε βέβαια ν' ἀγαπᾶ τὴν κόρη της, νὰ θυσιάζεται γι' αὐτή, μὰ θὰ ἦταν πάρα πολὺ νὰ τὴν ἀκούση καὶ ν' ὀρνηθῆ ἕναν ἔρωτα, μιὰν ἀγάπη ποὺ ἔσφιγγε τόσο κσιρὸ τὴν ψυχή της καὶ ποὺ τὴν ἔκανε χωρὶς ἄλλο, πολύ... μὰ πάρα πολύ... εὐτυχισμένη...

Καὶ ὅμως παρ' ὅλη αὐτὴ τὴν ἐπανάσταση, ποὺ ἔννοιωθε ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ Ἰωάννα μέσα της, δὲν τολμοῦσε, δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ ἀνοίξη τὴν ψυχή της στὴν Σουζέττα καὶ νὰ ἐκμυστηρευθῆ στὴν κόρη της, καθαρὰ τὸν πόνο τῆς καρδιᾶς της.

***

Ὕστερα ἀπὸ μερικὲς στιγμὲς σιωπῆς ἡ Σουζέττα πλησιάζοντας μὲ ἀργὸ βῆμα τὴ μητέρα της καὶ φτάνοντας κοντὰ στὴν πολυθρόνα ποὺ καθότανε, τῆς εἶπε μὲ φωνὴ γλυκειὰ καὶ τρυφερή.

— Λοιπὸν μαμᾶ...Δὲν πιστεύω νὰ σκεφθῆκατε σοβαρὰ νὰ κάνετε ἕνα τέτοιο πρᾶμα ;

Ἕνας δυνατὸς παλμὸς κλόνισε τὴ στιγμὴ ἐκείνη τὴν καρδιὰ τῆς Ἰωάννας Λεφόρ. Ἡ ὑποψία αὐτὴ καὶ ἡ ἐλαφρὴ ἀνησυχία μὲ τὴν ὁποία εἶχαν λεχθῆ τὰ λόγια αὐτὰ τῆς κόρης της, τὴν ἐπλήγωσαν κατάκαρδι καὶ τὴν ἐμπόδισαν, ὁριστικὰ πιά, ὁπὸ τοῦ νὰ μπορέση νὰ μιλήση ἐλεύθερα στὴν κόρη της καὶ νὰ τῆς πῆ τὶς ἀπόκρυφες σκέψεις της.

— Ὄχι ! ἀγαπημένη μου Σουζέττα. Ὄχι, τῆς εἶπε. Μὴ δίνης πιὰ σημασία σ' ἐκεῖνα ποὺ σοῦ εἶπα... ἀστειευόμουνα !...

Ἔπειτα τῆς ἐχάϊδεψε τὰ ξανθὰ μαλλιὰ καὶ χωρὶς νὰ πῆ λέξη πιὰ σηκώθηκε ἀπότομα καὶ βγῆκε ἔξω. Εἶχε ἀνάγκη νὰ κλάψη, νὰ κλάψη πολύ, ν' ἀφήση τὴν καρδιά της ἐλεύθερη στὸν πόνο της...
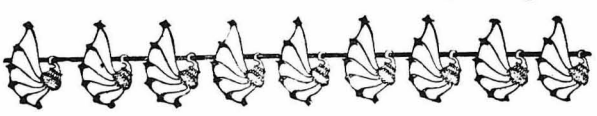
Henriette Langlade